

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vínohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2020, č. j. OAM-53/LE-BE01-VL11-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 2. 2021, č. j. 18 Az 42/2020 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 7. 2020, č. j. OAM-53/LE-BE01-VL11-2020, zamítlo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“) žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem ze dne 11. 2. 2021, č. j. 18 Az 42/2020 - 40. Konstatoval, že žalovaný se řádně vypořádal s tvrzeními žalobce ohledně výhrůžek ze strany soukromých osob (věřitele žalobce) i s možností obrátit se na státní orgány s žádostí o pomoc. Připomněl, že nepříznivá ekonomická situace žadatele není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce neprokázal, že by mu státní orgány odmítly poskytnout ochranu. Pouze vágně tvrdil, že několikrát svoji situaci řešil soukromě se známými, nikoliv však oficiální cestou. Nelze se tedy domnívat, že by mu státní orgány odepřely poskytnutí ochrany, protože by Ukrajinu nebylo možné považovat v případě žalobce za bezpečnou zemi původu. K tomu krajský soud odkázal na hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu. Dále uvedl, že okolnosti případu nasvědčují tomu, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu především ve snaze o legalizaci pobytu.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Podle jeho názoru žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nezjistil všechny rozhodné okolnosti jeho případu a nepřihlédl k jeho specifickým okolnostem. Obava stěžovatele se odvíjela především od toho, že ukrajinské orgány veřejné moci nejsou schopny, popř. ochotny zajistit ochranu svých občanů před nezákonným pronásledováním, vyhrožováním a vydíráním. Žalovaný však vycházel pouze z formálních informací, ze zpráv Ministerstva zahraničních věcí a dalších obecných zdrojů, aniž by zkoumal tvrzení stěžovatele a tato ověřil

z jiných zdrojů či získal aktuální informace o stavu na Ukrajině. Podklady rozhodnutí nemají nic společného se skutečným děním na Ukrajině.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření. Zdůraznil vychýlení důkazního břemene na stranu žadatele v případě rozhodnutí podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatel nicméně nepředložil argumentaci, která by byla způsobilá doložit, že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Ve zbytku se žalovaný ztotožnil s posouzením krajského soudu a poukázal na značnou obecnost kasační stížnosti. Navrhl kasační stížnost zamítnout, popř. odmítnout pro nepřijatelnost.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále též „s. ř. s.“).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[8] Krajský soud postupoval plně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z ní plyne, že pochází-li žadatel o mezinárodní ochranu z bezpečné země původu, leží hlavní odpovědnost na prokázání toho, že se o bezpečnou zemi původu nejedná, právě na žadateli (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020 - 32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020 - 29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 - 30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020 - 32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020 - 68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020 - 34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020 - 23). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu. Nedoloží-li žadatel, že v jeho případě tuto zemi nelze za bezpečnou považovat, nedochází ze strany žalovaného k hodnocení, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, resp. k posuzování jeho rodinných a jiných vazeb.

[9] V souladu s § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské

pokračování

oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Stěžovatel bydlel před svým odchodem z Ukrajiny v Ivanofrankovské oblasti. Jak příležitostně shrnul krajský soud, při pohovoru uváděl jen problémy se soukromými osobami, které mu měly vyhrožovat. Z podkladů shromážděných žalovaným přitom vyplývá, že Ukrajina je bezpečnou zemí, která je přes dílčí nedostatky schopna svým občanům zajistit ochranu ze strany státu, na jehož orgány se však stěžovatel se svými problémy oficiálně ani neobrátil (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 3 Azs 119/2019 - 30, kde se jednalo o obavy před stejným typem soukromých osob). Pokud se stěžovatel ani nepokusil využít dostupné prostředky ochrany v zemi původu, nelze nic vytknout závěru krajského soudu, že za této situace nelze z jeho tvrzení usuzovat na to, že by mu státní orgány odeprěly poskytnutí ochrany před působením soukromých osob.

[10] Z hlediska celkového kontextu věci pak nelze přehlédnout, že stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal až poté, co s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění z důvodu nelegálního pobytu (a nikoliv bezprostředně po příchodu do České republiky, resp. na území států EU), což naznačuje i možnost účelovosti jeho žádosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83, a usnesení téhož soudu ze dne 9. 8. 2017, č. j. 7 Azs 204/2017 - 22).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[12] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu